

SCHRIFTELIJKE VRAAG

Indiener: Kevin Hauser (VVD)

Datum indiening vraag: 30-1-2020

Datum verzending antwoord: 13-2-2020

Formulering: Vereenzaming ouderen Berkelland

Zoals inmiddels bekend is de VVD kritisch richting de zorg in Berkelland. Onder die zorg hoort vanzelfsprekend ook de zorg over ouderen. Hierover gaan onze vragen.

Uit gesprekken met, en mails van ouderen, familieleden en belangenbehartigers, ontstaat bij ons zorg over de ouderen in Berkelland. Dat heeft te maken, zo dragen zij uit, met de volgende punten voornamelijk: tekort aan seniorenwoningen, (te) lang alleen wonen.

Dit laatste punt willen we graag toelichten. Soms zijn familieleden, of de desbetreffende oudere zelf, er nog niet over eens of de (meestal op zichzelf wonende) persoon beter af is in een seniorenwoning (en dus een wijk met leeftijdsgenoten), of zelfs een verzorgingstehuis. Er is zodoende meer vraag bij deze personen naar bijpassende thuishulp, thuiszorg of mantelzorg. Daarnaast worden er met ons zorgen gedeeld, en die worden bekrachtigd door de recente (lokale en nationale) berichten, dat ouderen hierdoor eerder vereenzamen. Het beroep op familie en burens wordt klaarblijkelijk steeds minder gedaan. Vanuit dit sociale aspect, zou te lang alleen wonen emotionele schade kunnen veroorzaken.

Tot slot maken wij een punt van de signalen dat niet alle ouderen durven aan te geven dat ze soms niet gelukkig zijn of de hulp die ze vanuit de gemeente krijgen als niet prettig ervaren. Hierover gaat onze vraag 7.

Wij zouden van het college graag een antwoord krijgen op de volgende vragen:

1. Heeft het college inzichtelijk hoeveel ouderen daadwerkelijk opzoek zijn naar een seniorenwoning in onze gemeente? Graag een toelichting waarom wel of waarom niet en hoe u met deze informatie voor onze ouderen aan het werk gaat.

Antwoord:

Voor dit antwoord is de definitie van ouderen: de hoofdbewoner is 70 jaar of ouder. Uit informatie van ProWonen blijkt dat 123 70-plushuishoudens uit Berkelland in het afgelopen jaar op aanbod aan huurwoningen van ProWonen hebben gereageerd. In totaal zijn er in Berkelland ruim 4.500 huishoudens waarvan de jongste bewoner 70-plusser is. Nog geen 3% is dus op zoek naar een huurwoning van ProWonen.

We hebben geen informatie over het aantal ouderen dat op zoek is naar een koopwoning of naar een woning van Habion. We hebben dus geen inzicht in verhuishwensen, maar gaan toch een woonbehoefteonderzoek doen dit jaar per grote kern. Tevens praten we met de PCOB en de seniorenraad en pikken daar ook signalen op.

De cijfers bevestigen de conclusie uit het Achterhoeks Woonwensen en Leefbaarheidsonderzoek dat de verhuisgeneigdheid onder ouderen laag is.

2. Heeft het college inzichtelijk hoeveel ouderen op zichzelf (dus alleen) wonen?
Graag een toelichting.

Antwoord:

Per 1-1-2020 waren er 2.542 alleenstaanden van 70 jaar of ouder.

70-74 jaar	605
75-79 jaar	580
80-89 jaar	1.067
90 jaar en ouder	290
totaal	2.542

Hiervan wonen er 268 in een specifieke zorgwoning (verzorgings- of verpleeghuis).

3. Kijkend naar vraag 2: is er in onze gemeente sprake van vereenzaming onder ouderen; hoe ziet de lijn eruit t.o.v. voorgaande jaren en wat doet het college momenteel om dit tegen te gaan? Graag horen we hierbij of het college voornemens is meer clusterwoningen te creëren met oog op vereenzaming en omdat dit de kosten van de uitvoering van zorg feitelijk verlaagt.

Antwoord:

Binnen de gemeente Berkelland is er aandacht voor eenzaamheid.

Eenzaamheid komt niet alleen bij ouderen voor, eenzaamheid kan bij alle inwoners voorkomen.

Eenzaamheid is lastig te meten, maar we hebben hier in de gemeente Berkelland wel aandacht voor.

Bij de keukentafelgesprekken en tijdens de senioren huisbezoeken is eenzaamheid een bespreekpunt. Eenzaamheid staat ook op de agenda van 'Welzijn op recept'.

Samen met de inwoners, ondernemers, zorgaanbieders, buurtverenigingen investeren we om eenzaamheid te voorkomen.

De burgerpeiling van Waarstaatjegemeente 2018 laat zien dat:

- Inwoners van 75 jaar en ouder geven een 7,2 t.a.v. 'beleving algehele gezondheid'*
- Inwoners van 75 jaar en ouder geven voor 'eigen kracht' een 7,5 (eigen kracht als in staat zijn tot deelname aan het maatschappelijk leven)*
- 81% van de volwassen inwoners in Berkelland ervaart betekenisvolle contacten*
- 2% van de volwassen inwoners ervaart (vaak) sociale eenzaamheid (11% soms, 87% zelden/nooit)*

Clusterwoningen:

Uit de vraagstelling begrijpen we dat u op twee verschillende woonvormen doelt

a. een seniorenwoning/appartement in een wijk/complex met leeftijdsgenoten

b. een plaats in een Wlz (Wet Langdurige Zorg)-instelling (verzorgings- of verpleeghuis)

Voor beide varianten biedt het college ruimte:

Ad a: De raad heeft in november 2019 kennis genomen van de ruimte die per kern voor nieuwbouw wordt geboden. Bij de woningen voor ouderen zien we kansen voor woonvormen met collectief gebruik van ruimte en/of voorzieningen.

Ad b: Het college heeft bekend gemaakt dat er ruimte is voor 90 extra Wlz-cliëntplaatsen om de wachttijden in de sector Verpleging en Verzorging te verkorten.

U heeft hierover op 4 februari een raadsbrief ontvangen.

4. Hoe kijkt het college aan tegen de geluiden dat ouderen te lang op zichzelf wonen en (hoe) wordt in deze lijn het wonen in seniorenwijken of verzorgingshuizen gepromoot?

Antwoord:

We erkennen deze problematiek. Ouderen ervaren drempels om te verhuizen. Ze willen graag zo lang mogelijk in de vertrouwde omgeving blijven wonen, lopen aan tegen hogere woonlasten en ervaren drempels om de overstap van Zvw (Zorgverzekeringswet)/Wmo naar de Wlz te maken. Een plek in een verzorgingshuis is overigens alleen mogelijk vanaf zorgprofiel 4VV (= Beschut wonen met intensieve begeleiding en uitgebreide verzorging).

Daarnaast zijn er wachtlijsten voor huurwoningen en voor Wlz-plekken.

Via de campagne Heerlijk thuis in huis bespreekt de wooncoach de voor- en nadelen van de keuze verhuizing/woning aanpassen.

Niet alle ouderen wonen te lang op zichzelf.

Als gemeente Berkelland hebben wij niet alleen zorg voor onze ouderen, wij hebben zorg voor alle inwoners.

Er zijn factoren die maken dat een inwoner langer op zichzelf blijft wonen zoals het abonnementstarief en een partner die niet wil dat de andere partner verhuist.

5. Het VMK is natuurlijk ook een schakel in deze. Hoe staat het momenteel met de achterstand qua intakegesprekken en wat is het perspectief?

Antwoord:

De wachtlijsten hebben geen invloed op de ontwikkelingen op het gebied van welzijn en het (oppakken van) het thema eenzaamheid. Binnen elk Voormekaar team is een consulent specifiek aangesteld voor welzijn. In samenwerking met de contactpersoon van het gebiedsteam, de combinatiefunctionarissen en de ketenpartners pakken zij de signalen op. Blijkt dat er sprake is van een 'crisis', dan wordt er gehandeld.

6. In hoeverre vormt de achterstand die bij het VMK bestond / bestaat een hindernis voor de gemeente om vereenzaming van ouderen tegen te gaan?

Antwoord:

Er is geen hindernis voor de gemeente om de vereenzaming op te pakken. Er zijn vier welzijnsmedewerkers binnen de Voormekaar teams die in samenwerking met de SDOA, gebiedsteams, zorgaanbieders, verenigingen en stichtingen activiteiten oppakken. Ook de gesprekken met de Ouderenbonden en de seniorenhuisbezoeken leveren waardevolle informatie op en maakt dat er soms al preventief inzet is, bijvoorbeeld er wordt een maatje gekoppeld.

7. Tot slot, worden er gesprekken gevoerd met ouderen over hoe zij hulp thuis ervaren, anders dan door de verantwoordelijke organisaties zelf? Zijn er bijvoorbeeld belangenverenigingen waar zij kunnen aankloppen en hoe evalueert de gemeente dat met hen?

Antwoord:

Bij de keukentafelgesprekken vragen wij inwoners naar de geleverde zorg.

Elke gecontracteerde zorgaanbieder is verplicht om een clientervaringsonderzoek te houden.

De gemeente Berkelland is verplicht om een clientervaringsonderzoek te houden onder alle inwoners die een indicatie hebben ontvangen.

Cliënten kunnen zich melden bij de senioren huisbezoeker, de Welzijns- en/of Seniorenraad. Ook Zorgbelang Gelderland is een belangenbehartiger. Uiteraard kunnen inwoners ook altijd terecht bij de onafhankelijke clientondersteuning.

Toelichting:

- 1. Schriftelijke vragen worden kort en duidelijk geformuleerd.*
- 2. Het antwoord volgt binnen 14 dagen nadat ze zijn ingediend bij de griffie.*
- 3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen. Bij elke nieuwe vraag kunt u d.m.v. de tabtoets een nieuwe regel aanmaken. Het antwoord zal dan geplaatst worden bij de desbetreffende vraag.*